

SXEDIO.357

15.12.1955: Ο ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΜΟΥΣΚΟΣ ΠΕΦΤΕΙ ΣΤΗ ΜΑΧΗ ΠΑΡΑ ΤΟ ΜΕΡΣΙΝΑΚΙ. ΣΥΛΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΑΚΟΜΑ ΟΙ ΑΝΔΡΕΑΣ ΖΑΚΟΣ ΚΑΙ ΧΑΡΙΛΑΟΣ ΜΙΧΑΗΛ ΕΝΩ Ο ΜΑΡΚΟΣ ΔΡΑΚΟΣ ΚΑΤΟΡΘΩΝΕΙ ΝΑ ΔΙΑΦΥΓΕΙ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΕΝΟΣ

Στις **15** Δεκεμβρίου **1955** η ΕΟΚΑ έχασε τον πρώτην άνδρα στη διάρκεια μάχης, ενώ δυο άλλοι της ίδιας ανταρτικής ομάδας, τραυματίστηκαν κρίσιμα και συνελήφθησαν. Τέταρτο μέλος της ομάδας κατόρθωσε να διαφύγει τη σύλληψη σοβαρά τραυματισμένος στο κεφάλι.

Θύμα ήταν ο Χαράλαμπος Μούσκος, έπεσε στην περιοχή Μεσινάκι, παρά τους αρχαίους Σόλους.

Στη μάχη που ακολούθησε ενέδρα που έστησε η ομάδα του Χαράλαμπου Μούστου, πήραν μέρος αρκετά επίλεκτα στελέχη της οργάνωσης, μεταξύ των οποίων οι Μάρκος Δράκος, (έπεσε το Γεννάρη του **1957** στην περιοχή Σινά Ορους) και Ανδρέας Ζάκος και Χαρίλαος Μιχαήλ που απαγχονίστηκαν αργότερα.

Η μάχη έγινε λίγο μετά το μεσημέρι της **15ης** Δεκεμβρίου **1955**.

Στη μάχη συνελήφθησαν επίσης οι Ζάκος και Μιχαήλ, ενώ ο Δράκος τραυματισμένος κατόρθωσε να απομακρυνθεί.

Ο Μούσκος γεννήθηκε στις **19** Μαΐου **1932** στην Παναγιά της Πάφου κι ήταν ανεψιός του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου.

Ήταν **23** ετών και είχε επικηρυχθεί από τους Άγγλους με το ποσό των **5,000** λιρών.

Είχε οδηγηθεί στο Δικαστήριο για κατοχή εκρηκτικών υλών τον Ιούλιο του **1955**, αλλά η Αστυνομία απέσυρε την κατηγορία κι ενώ ετοιμαζόταν να τον συλλάβει, κατά την έξοδο του από το Δικαστήριο, αυτός κατόρθωσε να αποδράσει κι έκτοτε συνενώθηκε με τις αντάρτικες ομάδες της ΕΟΚΑ.

Η ΜΑΧΗ ΣΤΟ ΜΕΡΣΙΝΑΚΙ: Ο Χαράλαμπος Μούσκος, μαζί με τους συναγωνιστές του Μάρκο Δράκο, Χαρίλαο

Μιχαήλ και Ανδρέα Ζάκο έστησαν ενέδρα παρά τους αρχαίους Σόλους, στην τοποθεσία Μερσινάκι.

Ενώ περίμεναν φάνηκε από μακριά ένα στρατιωτικό αυτοκίνητο και οι τέσσερις νέοι ετοιμάστηκαν.

Μόλις πλησίασε την απότομη στροφή, στην οποία βρίσκονταν, και ελάττωσε ταχύτητα, οι τέσσερις άνοιξαν πυρ εναντίον του με τα αυτόματά τους.

Από τις σφαίρες σκοτώθηκε αμέσως ο συνοδηγός δεκανέας Μόρουμ.

Ο οδηγός του αυτοκινήτου Ταγματάρχης Μπράϊαν Κουπ οδήγησε το αυτοκίνητο στην άκρη του δρόμου και κρύφθηκε πίσω από το λόφο που τον κάλυπτε.

Οι τέσσερις νέοι έρριψαν εναντίον του δυο χειροβομβίδες που δεν τον πέτυχαν όμως.

Παράλληλα οι ενεδρεύοντες άρχισαν να βάλλουν εναντίον του Κουπ με καταιγιστικά πυρά.

Ο Ταγματάρχης, πιο έμπειρος από τους αντάρτες, καλύφθηκε και απάντησε με το δικό του αυτόματο, ενώ στη συνέχεια σαν δεν είχε άλλες σφαίρες έτρεξε στο αυτοκίνητο του και πήρε το όπλο του νεκρού δεκανέα.

Τα γερασμένα όμως όπλα των ανταρτών της ΕΟΚΑ έπαθαν αφλογιστία και αναγκάστηκαν να υποχωρήσουν. Ο Ταγματάρχης Κουπ δεν δυσκολεύθηκε καθόλου να τους καταδιώξει και να τους αναγκάσει να παραδοθούν.

Ο Ταγματάρχης Κουπ ζήτησε ενισχύσεις και σαν έφθασαν ο απολογισμός της ΕΟΚΑ ήταν πραγματικά μεγάλος: Ο Χαράλαμπος Μούσκος είχε τραυματισθεί κρίσιμα.

Ο άλλος συναγωνιστής του, ο Μάρκος Δράκος τραυματισμένος κατάφερε να αποδράσει από τη σκηνή και αφηγήθηκε αργότερα στο συναγωνιστή του Νίκο Ιωάννου Ψωμά, από τη Λεύκα τα εξής (Μταγλώττιση από το "Χροϊκό" της ΕΟΚΑ):

"Μετά την αποχώρηση από το αρχικό σημείο που βρίσκονταν οι θέσεις μας, συνάντησα τους Μούσκο και Ζάκο και όλοι αποχωρήσαμε, οπότε δεχθήκαμε πυροβολισμούς από τον Κουπ, τον οποίο αντιληφθήκαμε σε παρακείμενο ύψωμα. Ανταποδώσαμε το πυρ και

ανταλλάσσοντες διαδοχικά θέσεις προχωρήσαμε γύρω στα διακόσια μέτρα όπου συναντήσαμε το Χαρίλαο Μιχαήλ.

Ο Κουπ εξακολουθούσε να πυροβολεί εναντίον μας ανταλλάσσοντας κι αυτός θέσεις και εξαφανιζόμενος και εμφανιζόμενος σε σημεία όπου δεν τον αναμέναμε.

Αυτό αποτελούσε έξυπνη τακτική η οποία τον καθιστούσε για μας δύσκολο στόχο. Σε μια περίπτωση βρεθήκαμε σε μικρή απόσταση απέναντι από τον Κουπ.

Αυτός διέταξε να παραδοθούμε. Απάντησα ότι θα το κάναμε εάν έρριπτε στη γη το όπλο του, προσπαθώντας να κερδίσω χρόνο.

Ο Κουπ επανέλαβε ότι έπρεπε να παραθούμε και απείλησε ότι θα μετρούσε μέχρι το δέκα, οπότε θα μας σκότωνε εάν δεν παραδινόμαστε.

Πραγματικά άρχισε να μετρά όταν δε μέτρησε μέχρι το τρία με πυροβόλησε στην κεφαλή. Εχασα τις αισθήσεις μου. Όταν τις επανηύρα είδα τον Χαράλαμπο Μούσκο να κείται κοντά μου σε λίμνη από αίμα και τους Ζάκο και Μιχαήλ να βρίσκονται στις προηγούμενες θέσεις τους.

Παρακίνησα το Ζάκο να φύγουμε, αλλά εκείνος απάντησε ότι ήταν κτυπημένος και δεν μπορούσε να κινηθεί.

Υστερα προσπάθησα μόνος και κατάφερα να διαφύγω.

Ενώ κατευθυνόμουν στο σημείο της συνάντησης μια γυναίκα έβγαλε το μαντήλι της και μου έδωσε το τραύματά".

Μεταξύ εκείνων που έφθασαν στην τοποθεσία Μερσινάκι ήταν και ο Αστυνομικός Μιχαήλ Αντωνίου. Ο Αντωνίου πλησίασε το Μούσκο που χαροπάλαιε. Σαν τον ρώτησε ποιος ήταν εκείνος δεν έκαμε καμμία προσπάθεια να αποκρύψει την ταυτότητα του.

"Είμαι ο Χαράλαμπος Μούσκος από την Παναγιά" του είπε.

Ο Αντωνίου τον ρώτησε αν ήταν βαρειά πληγωμένος και ο Μούσκος του απάντησε:

"Πυροβόλησε με, να πεθάνω".

Σε λίγα λεπτά όμως ο Μούσκος υπέκυψε στο μοιραίο.

Η κηδεία του, η πρώτη πεσόντος, ήταν μια από τις πιο μαζικές που έγιναν ποτέ. Παρέστησαν χιλιάδες λαού, κυρίως μαθητές, (μερικοί ανέβαζαν τον αριθμό τους στις **12.000**). Της κηδείας προέστη ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος.

Ενώ η σορός του μεταφερόταν στο Νέο Κοιμητήριο Λευκωσίας για την ταφή, οι Άγγλοι προσπάθησαν να διαλύσουν τους συγκεντρωμένους. Με μεγάφωνα επικουρικοί αστυνομικοί καλούσαν τον κόσμο να διαλυθεί, γιατί απαγορεύονταν οι συγκεντρώσεις. Επειδή όμως κανένας δεν αποχωρούσε, αλλά αντίθετα πολλοί παρέμεναν γονατιστοί στις άκρες του δρόμου απ' όπου περνούσε η κηδεία, επενέβη ο στρατός που έρριψε εναντίον τους δακρυγόνα στην περιοχή της Πλατείας Μεταξά (Ελευθερίας).

Μερικά μάλιστα από τα δακρυγόνα έπεσαν πάνω στη σορό του Μούσκου.

Τελικά η σορός μεταφέρθηκε στο Νέο Κοιμητήριο όπου κηδεύθηκε με τιμές ήρωα, ενώ οι παρευρεθέντες τραγουδούσαν τα θούρια " Η Κύπρος μας που στέναζε", "Μαύρη η νύκτα στα βουνά" και "Σκέπασε μάνα σκέπασε".